

IZVJEŠTAJ O KVALITETI ZA STATISTIČKO ISTRAŽIVANJE
Razvoj Geografskoga informacijskog sustava (GIS)
za 2022.

Organizacijska jedinica: Odjel razvoja geoinformacijskog sustava
Priredili: Branko Crkvenčić, Dragana Šneler, Petar Fijačko

kolovoz 2023.

0. Osnovne informacije

- Svrha, cilj i predmet istraživanja

Cilj ove aktivnosti jest geografski referencirati statističke podatke prikupljene Popisom stanovništva, kućanstava i stanova 2021. godine (ukupan broj stanovnika) u sustav mrežnih ćelija upotrebom kartezijanskih koordinata. Populacijska mreža jest moćan alat za opisivanje našeg društva i za proučavanje odnosa između ljudskih aktivnosti i okoliša. Populacijske mreže osobito su korisne za analizu fenomena i njihovih uzroka, koji su neovisni o administrativnim granicama, kao što su poplave, putovanja na posao i urbana raspršenost.

- Izvještajno razdoblje

Više kalendarskih godina

- Pravni akti i drugi sporazumi

Popis je proveden na temelju Zakona o popisu stanovništva, kućanstava i stanova u Republici Hrvatskoj 2021. godine (NN 25/20, 34/21).

Kako bi se postigla međunarodna usporedivost podataka, metodologija koja se primjenjivala u Popisu 2021. u skladu je s Preporukom Konferencije europskih statističara za popise stanovništva i kućanstava 2020. te s uredbama EU 2017/712, EZ 763/2008 i 1201/2009 Europskog parlamenta i Vijeća koji propisuju popise stanovništva i kućanstava u Europskoj uniji.

- Sustav klasifikacija

Nije bilo potrebno koristiti klasifikacije za proizvodnju populacijske mreže.

- Statistički pojmovi i definicije

Ukupan broj stanovnika odnosi se na stanovništvo u svome uobičajenom mjestu stanovanja koje je pridruženo mrežnoj ćeliji veličine 1 km²; u kojoj se to uobičajeno mjesto stanovanja nalazi.

- Statistička jedinica

Osnovna statistička jedinica promatranja jest stanovništvo koje stanuje na određenoj adresi.

- Statistička populacija

Statistička populacija odnosi se na ukupan broj stanovnika na određenoj kućnoj adresi povezanih mrežom veličine 1 x 1 km.

1. Relevantnost

1.1. Korisnici podataka

Vanjski korisnici podataka su: DG Regio, Ministarstvo regionalnog razvoja i fondova EU
Interni korisnici su: Demografske statistike

1.1.1. Potrebe korisnika

Očekuje se da će DG Regio i Ministarstvo regionalnog razvoja i fondova EU biti najveći korisnici pripremljenih podataka.

1.1.2. Zadovoljstvo korisnika

Nije primjenjivo.

1.2. Potpunost

Podaci su objavljeni u skladu s legislativom EU-a.

1.2.1. Stopa potpunosti podataka

Stopa potpunosti podataka je: 100%.

2. Točnost i pouzdanost

2.1. Uzoračka pogreška

Iako Popis 2021. nije proveden kao istraživanje na uzorku, u smislu proizvodnje populacijske mreže može se utvrditi sljedeće: Popis 2021. nije obuhvatio diplomatsko osoblje stranih diplomatskih i konzularnih misija u Republici Hrvatskoj. Isto tako, ni predstavnici međunarodnih organizacija ni članovi njihovih obitelji koje žive s njima u Republici Hrvatskoj u stanovima u vlasništvu diplomatskog i vojnog osoblja nije bilo obuhvaćeno Popisom.

2.1.1. Pokazatelji uzoračke pogreške

Pokazatelj nije primjenjiv za ovo istraživanje.

2.2. Neuzoračka pogreška

Nije primjenjivo.

2.2.1. Pogreška obuhvata

Sve su jedinice u okviru, jer su cilj promatranja sve adrese na području Republike Hrvatske i sve razine prostornih jedinica.

2.2.2. Stopa nadobuhvata

Pokazatelj nije primjenjiv za ovo istraživanje.

2.2.3. Pogreška mjerenja

Nije primjenjivo.

2.2.4. Pogreška neodgovora

Nije primjenjivo.

2.2.5. Stopa neodgovora jedinice

Pokazatelj nije primjenjiv za ovo istraživanje.

2.2.6. Stopa neodgovora na određenu varijablu

Pokazatelj nije primjenjiv za ovo istraživanje.

2.2.7. Pogreška obrade

Jednom kada su podaci prikupljeni na uzorku, prije nego što se izračunaju kao konačni rezultati, provodi se skup postupaka: šifriranje, povezivanje, dodavanje, utežavanje itd.

U slučaju povezivanja statističkih podataka s geospacijalnim informacijama pogreške koje se javljaju prilikom obrade podataka su sljedeće:

- adrese s krivim kućnim brojevima
- tehnička dokumentacija Popisa 2021 nije primjenjiva u svim situacija koje su registrirane tijekom Popisa

2.2.8. Stopa imputacije

Pokazatelj nije primjenjiv za ovo istraživanje.

2.2.9. Pogreška izbora modela

Nije primjenjivo.

2.3. Revizija podataka

2.3.1. Politika revizije podataka

Korisnici statističkih podataka obaviješteni su o revizijama (preliminarni podaci, konačni podaci) na internetskim stranicama Državnog zavoda za statistiku

2.3.2. Praksa revizije podataka

Ne planira se revizija podataka Popisa 2021.

2.3.3. Prosječna veličina revizije podataka

Pokazatelj nije primjenjiv za ovo istraživanje.

2.4. Desezoniranje

Nije primjenjivo

3. Pravodobnost i poštovanje rokova objavljivanja

3.1. Pravodobnost

Ukupan broj stanovnika za Republiku Hrvatsku povezan s mrežom je dostavljen u Eurostat 27. prosinca 2022., odnosno 13 mjeseci od datuma završetka Popisa.

3.1.1. Pravodobnost prvih rezultata

Pokazatelj nije primjenjiv za ovo istraživanje.

3.1.2. Pravodobnost konačnih rezultata

Pokazatelj nije primjenjiv za ovo istraživanje.

3.2. Poštovanje rokova objavljivanja

Podaci su dostavljeni u Eurostat u skladu s provedbenom uredbom Komisije (EU) 2018/1799 od 21. studenoga 2018. o utvrđivanju privremene izravne statističke mjere za diseminaciju odabranih obilježja popisa stanovništva i stanova 2021. geokodiranih na mreži veličine ćelija 1 km².

3.2.1. Poštovanje rokova objavljivanja – dostava i objavljivanje

Pokazatelj nije primjenjiv za ovo istraživanje.

4. Pristupačnost i jasnoća

Rezultati ove aktivnosti diseminirani su u Eurostat, a planiraju se objaviti i na portalu GeoSTAT Državnog zavoda za statistiku.

4.1. Priopćenja

Nije primjenjivo.

4.2. Mrežna baza podataka

Nije primjenjivo.

4.3. Pristup mikropodacima

Uvjeti prema kojima određeni korisnici mogu imati pristup mikropodacima propisani su Pravilnikom o uvjetima i načinu korištenja povjerljivih statističkih podataka u znanstvene svrhe.

4.4. Dokumentacija o metodologiji

U sklopu datoteke privremenih mrežnih podataka objavljenih na stranicama Eurostata (<https://ec.europa.eu/eurostat/web/gisco/geodata/reference-data/population-distribution-demo/graphy/geostat>) nalazi se dokument CENSUS_INS21ES_A_HR_2021_0000 s metapodacima ove aktivnosti.

Što se tiče samog Popisa, za njegovu je provedbu pripremljen interni dokument Metodološke upute, Popis stanovništva, kućanstava i stanova 2021., DZS, Zagreb, 2021.

5. Usklađenost i usporedivost

5.1. Koeficijent asimetričnosti kod zrcalnih statistika

Nije primjenjivo.

5.2. Usporedivost tijekom vremena

Podaci o ukupnom broju stanovnika iz 2011. godine povezani su s mrežom u sklopu projekta "Povezivanja statističkih podataka Popisa stanovništva, kućanstava i stanova 2011. godine te geospacijalnih informacija u Republici Hrvatskoj", s kojom je novostvorena populacijska mreža u potpunosti usporediva.

5.2.1. Duljina usporedivih vremenskih serija

Pokazatelj nije primjenjiv za ovo istraživanje.

5.2.2. Razlozi za prekid u vremenskoj seriji

Nije primjenjivo.

5.3. Usklađenost kratkoročnih i godišnjih statistika

Pokazatelj nije primjenjiv za ovo istraživanje.

5.4. Usklađenost s podacima nacionalnih računa

Pokazatelj nije primjenjiv za ovo istraživanje.

5.5. Usklađenost s podacima iz administrativnih izvora

Pokazatelj nije primjenjiv.

6. Trošak i opterećenje

6.1. Trošak

Ukupni proračun popisa iznosio je cca. 23 milijuna eura. Proračun za popis stanovništva utvrđen je Zakonom o popisu stanovništva i odnosi se na 2020., 2021. i 2022. godinu.

S obzirom da je obrada popisnih podataka još uvijek u tijeku, konačni troškovi Popisa bit će poznati krajem 2023. godine.

6.2. Opterećenje

Nije primjenjivo.